MIK/BKT, Provtagningsinstruktioner, Mastiter

Provtagningsinstruktion vid klinisk och subklinisk mastit

Noggrann rengöring innan provtagning och rätt provtagningsteknik är avgörande för att få säkra resultat.

Vid bakteriologisk odling av mastitprover rekommenderar vi alltid att ta ett prov per juverdel eftersom samlingsprover minskar känsligheten och ökar risken för kontamination.

Provtagning av mjölk i ett rör.
Foto: Åsa Lundberg

MATERIAL

- Sterila mjölkrör med skruvkork
- 70-procentig desinfektionssprit
- bomull
- kontrollkärl
- eventuella remisser

UTFÖRANDE*

- Tvätta händerna noga före provtagning och ta på handskar.
- Märk mjölkröret med besättningsnummer, individnummer och juverdel.
- Torka av juver och spenar med torrt papper. Om juvret är mycket smutsigt kan det behöva tvättas.
- Mjölka minst 10-15 milliliter i kontrollkärl.
- Tvätta spenspetsen med bomullstussar fuktade med 70-procentig alkohol. Ta nya bomullstussar för varje juverdel och torka tills bomullstussarna inte längre blir smutsiga. Vänta ca en halv minut innan provet tas så att desinfektionsmedlet får dunsta.
- Ta mjölkprovet så här:
    - när korken har tagits av - håll röret upp och ned för att undvika kontaminering
    - håll röret vågrätt vid provtagningen
    - vik spenen horisontellt och mjölka en stråle i röret (helst en stråle, fler strålar innebär större kontamineringsrisk)
    - mjölkmängden bör vara minst 1 milliliter
    - spenspetsen får inte vidröra rörmynningen
    - sätt på korken omedelbart
    - ta prov från en juverdel per provrör

Om djuret till exempel sparkar eller viftar med svansen efter att röret öppnats, är det bäst att provtagningen avbryts och fortsätter med ett nytt sterilt rör.

* Om blandflora är ett vanligt fynd vid odling av mjölkprov trots att man följt denna provtagningsinstruktion kan man lägga till följande moment före tvätt av spenspets/ar med bomullstussar fuktade med alkohol:

- Doppa alla spenar med ett godkänt spendesinfektionsmedel och låt verka i 30 sekunder.
- Torka spenarna noggrant med engångsjuverduk/papper.

FÖRVARING AV PROV

Provet bör kylas till +4-8 grader så snart som möjligt efter provtagningen och förvaras kylt fram till utodling.

Förvara provet i kyllåda med kylklampar, eller motsvarande, i bilen. Mjölkprovet bör skickas samma dag och helst hållas kylt med hjälp av kylklamp under transporten. Vid provtagning på fredagar och helgdagar är det bäst att förvara provet i kyl och skicka på söndag eller måndag.

INSÄNDNING AV MJÖLKPROV

- Lägg rören i transporthylsor eller annat skyddande hölje med absorberande material som suger upp vätskan om rören skulle gå sönder och lägg i ett vadderat SVA-kuvert. Lägg gärna med en kylklamp.
- Fyll i remiss och lägg i SVA-kuvertet, kryssa i Mastit
- Skicka proverna samma dag
- Om proverna tas på en fredag, spara proverna i kyl och skicka på måndag.

INSÄNDNING AV PLATTOR

- Tejpa igen plattan
- Fyll i remiss (ange tydligt vilken frågeställning det gäller och om resistensundersökning önskas)
- Lägg plattan i en plastpåse och lägg sedan påse och remiss i ett vadderat SVA-kuvert, kryssa i Mastit

Skicka prov till:
SVA
Avdelningen för mikrobiologi
751 89 UPPSALA

VILL DU VETA MER ELLER HAR DU ANDRA FRÅGOR OM MASTITPATOGENER?

Tveka inte att ringa eller e-posta oss!

Charlotta Fasth, Laboratorieveterinär
018-67 42 61, charlotta.fasth@sva.se

Susanne André, sektionschef
018- 67 42 71, susanne.andre@sva.se